

8 MOTÝLÍ BARVY

Cíl:	Objevit krásu i křehkost motýlích křídel. Získat motýly do hry. Detailně prozkoumat barevnou kresbu nejběžnějších druhů motýlů, a to i ze spodní strany.
Čas:	15–30 min
Věk:	MŠ, ZŠ
Místo:	kdekoliv
Období:	pozorování v teplé části roku (tvorba celoročně)
Pomůcky:	papír, tužky, podložky, pracovní list s obrázky motýlů, nůžky, pastelky, jehla a nit (klacíky), knihy s motýly

1 POZOROVÁNÍ

Na vhodném místě (louka, květinový záhon) sledujeme skutečné motýly, nejen jak jsou zbarvení, ale i jak se pohybují. Můžeme děti nechat klást otázky, které je napadají. Příklady otázek: Jakou mají motýli dráhu letu? Jak vypadají jejich křídla, když jsou zavřená? Proč se tak liší barvy svrchu a zespoda? Proč jsou vlastně křídla motýlů zbarvena tak výraznými vzory a barvami?

INFO: První motýly můžeme v přírodě vidět brzy na jaře, prakticky po roztátí sněhu (cca březen) – výrazný je např. žluťásek řešetlákový, vyletují i přezimující babočky (b. kopřivová, b. paví oko). V rámci školního roku je nejbohatším měsícem na motýly červen. Nejvhodnější čas na pozorování motýlů nastává mezi 10. a 13. hodinou, kdy jsou nejvíce aktivní a „pasou“ se na květech, hledají partnery a vhodná místa k naklazení vajíček. Pak se schovávají před poledním žářem. Odpoledne je na motýly chudší. Kupodivu chlad nebo prudký žár jsou pro ně vážnější překážkou v aktivitě než drobný déšť. Různé druhy motýlů potkáte venku ještě v říjnu.

2 VÝBĚR A TVORBA MOTÝLŮ

Do skupin nebo samostatně si děti rozeberou různé druhy motýlů z pracovních listů. Některé se mohou opakovat, ale je přínosné, když bude vyrobeno více druhů. Vybrané motýly je třeba vystříhnout (menším dětem můžeme připravit předem). Pak vybarvíme křídla – podle skutečných motýlů, pokud máme štěstí, nebo podle obrázků. Nezapomeneme i na spodní stranu křídel. To bývá pro děti velké překvapení, protože obvykle znají motýly jen svrchu.

3 PŘÍPRAVY K LETU

Než motýl vylétne, je vhodné ho ještě upravit. Přeložíme motýla na polovinu a pak ještě přehneme každé z křídel cca 3 mm od středu těla a zahneme nahoru. Tím získá motýl prostorový tvar.

4 LET

Pokud si chceme užít motýlí létání a třepetání, doporučujeme navléknout motýly na nit. Motýlí let si můžeme užít jen pohledem, pokud nit uvážeme např. na strom a motýl poletuje ve větru, nebo s ním děti mohou běhat.

Naše zkušenost: Nám nejlépe fungovalo propíchnout tělo motýla na dvou místech cca 1–2 cm od sebe, provléknout tudy nit a spojit ji mezi otvory. Tak se drží tělo motýla v rovině. Skvěle poletuje motýl připevněný nitkou k větvičce. Pak je společné řádění a tančení ještě veselejší.

TIP: Pro práci i hraní menších dětí doporučujeme obrázky nakopírovat na čtvrtku nebo papír čtvrtkou podlepit. Obvyčejný papír se při řádění snadno potrhá.

5 OHLÉDNUTÍ

I při této tvořivé lekci je užitečné věnovat krátký čas v závěru k ohlédnutí za tím, co jsme zažili a objevili. Jak se všem pracovalo? Co objevili nového, co dřív nevěděli? A přišli na to, proč jsou motýli ze spodní strany maskovaní a z vrchní tak barevně zářiví?